
Põhiseaduskomisjon

2016/2009(INI)

9.11.2016

ARVAMUS

Esitaja: põhiseaduskomisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus 2015. aastal
(2016/2009(INI))

Arvamuse koostaja: Cristian Dan Preda

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et vastavalt ELi lepingu artiklile 2 on inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine, väärtused, millele Euroopa Liit on rajatud; toonitab, kui oluline on nimetatud väärtuste täiel määral austamise tagamine ning nende tõhustamine ja edendamine nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil; tuletab meelde, et inimõigused on universaalsed ja jagamatud;
2. on veendunud, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti arvamused ja järeldused ning Euroopa Liidu Kohtu praktika loovad hea aluse ELi toimimise lepingu artikli 2 ja põhiõiguste hartas sätestatud õiguste ulatuse tõlgendamiseks;
3. võtab teadmiseks aluslepingutes sätestatud kohustuse ühineda Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga; toonitab, et aluslepingutes tunnistatakse, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tagatud ja liikmesriikide ühistest põhiseaduslikest tavadest tulenevad põhiõigused on ELi õiguse üldpõhimõtted;
4. rõhutab, et süsteemsete ohtude korral õigusriigile tuleks algatada artikli 7 ja õigusriigi raamistiku menetlused, et tagada õiguskaitse; on seisukohal, et tuleb saavutada uus konsensus ELi ja liikmesriikide vahel seoses demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste austamisega, eesmärgiga tagada, et Euroopa kodanikud neid austavad ning hoida ära nimetatud väärtuste õõnestamine; märgib, et õigusriigi põhimõtte mis tahes kahtluse alla seadmine on piir, mida demokraatlik riik ei saa ega tohi ületada;
5. rõhutab, kui tähtis on tagada põhiõiguste harta täielik järgimine kogu õigusloome protsessi vältel; peab sellega seoses tervitatavaks parema õigusloome kokkulepet ning juhib tähelepanu nii põhjalike mõjuhinnangute kui ka ELi institutsioonide ja liikmesriikide omavahelise tiheda koostöö tähtsusele; tuletab meelde, et ELi õiguse tulemuslik ja nõuetekohane rakendamine on liidu väärtuste kaitsmise seisukohalt väga oluline ning nimetatud väärtuste kaitse on oluline ELi usaldusväärse tagamiseks üldiselt;
6. juhib tähelepanu asjaolule, et turvalisuse ja õigusküsimuste valdkonna poliitika eesmärk on kaitsta vabadust ja põhiõigusi; rõhutab seetõttu, et seadusandlus ja poliitika kujundamine selles valdkonnas peavad olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga;
7. on arvamisel, et harta ühtse ja järjepideva rakendamise nimel tuleks teha jätkuvaid jõupingutusi, kasutades sealhulgas vahendeid, millega suurendada teadlikkust nii asjatundjate kui ka laiema avalikkuse seas, tagamaks, et austatakse ja edendatakse õigusriigi põhimõtteid ja Euroopa kodanike põhiõigusi, ning rõhutab, et ELi institutsioonid peaksid selles valdkonnas esirinnas olema; juhib tähelepanu asjaolule, et tuleb teha märkimisväärseid pingutusi sõna-, kogunemis- ja ühinemisvabaduse ning vaba meedia paremaks kaitsmiseks ja kohtusüsteemi sõltumatuse tagamiseks;

8. avaldab toetust asjaolule, et komisjon aktiveeris esmakordselt uue raamistiku õigusriigi tugevdamiseks; soovib põhjalikult hinnata nimetatud raamistiku toimimist ja tulemusi, et parandada selle mõjusust;
9. võtab teadmiseks esimesed kaks nõukogu läbiviidud dialoogi õigusriigi teemal; ootab pingsalt nimetatud mehhanismi kavandatud hindamist, mille eesmärk peaks olema parandada mehhanismi asjakohasust ja täiendavust seoses teiste õigusriiki käsitlevate ELi vahenditega;
10. kutsub üles volitama Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit koostama iga kahe aasta tagant aruanne selle kohta, mil määral on enim puudust kannatavatel isikutel Euroopas võimalik kasutada kõiki põhiõigusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas;
11. rõhutab, et ELi ühinemine Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga aitab kaitsta ELi ja liikmesriikide kodanike inimõigusi ja põhivabadusi; kordab tungivalt oma üleskutset komisjonile seoses Euroopa Liidu Kohtu arvamusega nr 2/13 määrata kindlaks vajalikud edasised sammud Euroopa Liidu ühinemiseks Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga, mis on ELi lepingu artikli 6 lõikega 2 kohustuseks seatud;
12. rõhutab, et ELi lepingu artikli 7 kohane menetlus on viimase etapi kaitsemehhanism, mille potentsiaali on Euroopa Ülemkodus kehtiva ühehäälsuse nõude tõttu väga keeruline ära kasutada; juhib sellega seoses tähelepanu oma resolutsioonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta; kordab soovitusi luua terviklik liidu mehhanism, et tagada liikmesriikides põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtte austamise tulemuslik järelevalve; teeb ettepaneku lisada demokraatiat, õigusriigi põhimõtet ja põhiõiguste austamist käsitlevasse ELi pakti ennetavad ja parandusmeetmed, ning juhib tähelepanu ettepanekule koostada mitmele allikale tuginedes igal aastal aruanne demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste austamise kohta Euroopas, mille alusel ennetada ja korrigeerida liidu väärtuste mis tahes rikkumisi;
13. nõuab põhjalikku arutelu ELi Põhiõiguste Ameti ülesannete ja tegevuse teemal; rõhutab, kui oluline on ameti töö ELi institutsioonide ja liikmesriikide varustamisel oskusteabega ning tunnustab ameti suurt panust liidus põhiõiguste austamise alase teadlikkuse suurendamisel.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	8.11.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 17 -: 3 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mercedes Bresso, Richard Corbett, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Diane James, Ramón Jáuregui Atondo, Constance Le Grip, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, György Schöpflin, Barbara Spinelli, Claudia Țapardel, Josep-Maria Terricabras, Kazimierz Michał Ujazdowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Max Andersson, Gerolf Annemans, Ashley Fox, Charles Goerens, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jérôme Lavrilleux, Helmut Scholz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Pilar Ayuso, Gabriel Mato, Wim van de Camp